

Το πιο γόνιμο φθινόπωρο του Πούσκιν

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Βασίλι Πολένοφ, «Χρυσό Φθινόπωρο», 1893.

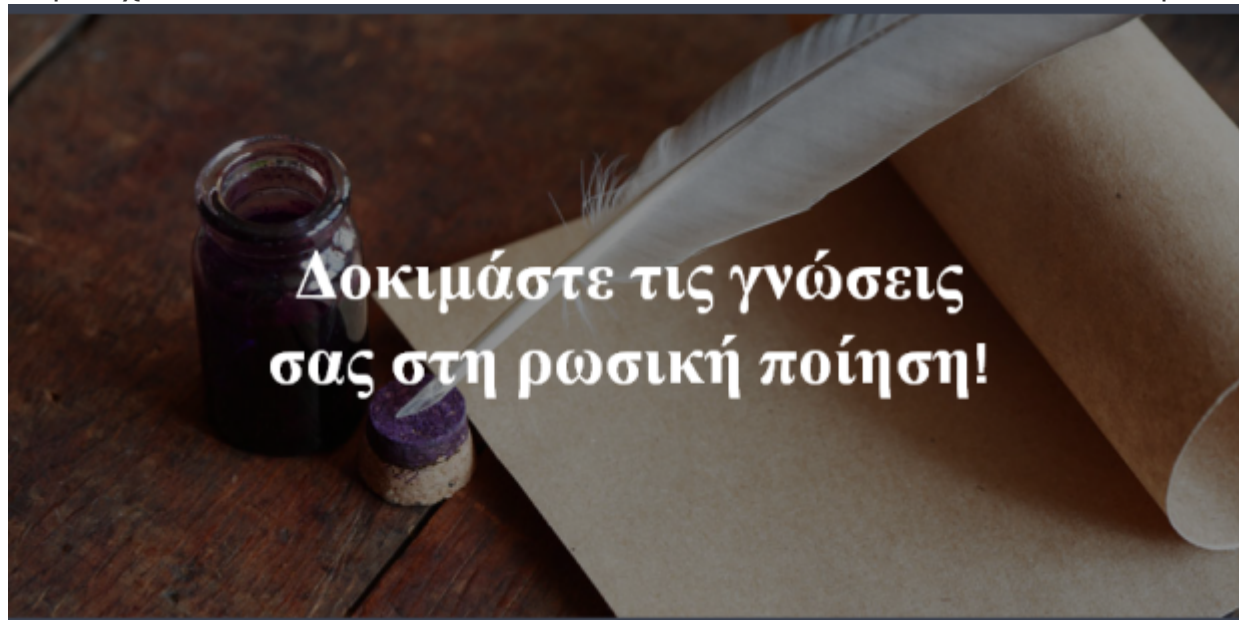
Η «θλιμμένη εποχή» αποτέλεσε ορόσημο στη λογοτεχνική δημιουργικότητα του μεγάλου Ρώσου συγγραφέα.

Ο μεγάλος ρώσος συγγραφέας, Αλεξάντρ Πούσκιν, πήγε στο οικογενειακό κτήμα Μπόλντινο, που βρίσκεται στην περιφέρεια Νιζεγκορόντσκγια, στη κεντρική ευρωπαϊκή Ρωσία, στις 3 Σεπτεμβρίου 1830 και λόγω εκδήλωσης επιδημίας χολέρας στην περιοχή, κατάφερε να επιστρέψει στη Μόσχα μόνο μετά την καραντίνα, το Δεκέμβριο. Κατά τη διάρκεια αυτών των τριών φθινοπωρινών μηνών, γράφτηκαν [αρκετά από τα πιο σπουδαία έργα του](#), κλασικά δημιουργήματα που θεμελίωσαν τη σύγχρονη ρωσική λογοτεχνία.

Στο Μπόλντινο, ο Πούσκιν ολοκληρώνει το έμμετρο μυθιστόρημα «Εβγκένι Ονέγκιν», το οποίο συνηθίζουν να το ονομάζουν ως την «εγκυκλοπαίδεια της ρωσικής ζωής». Γράφει τις λεγόμενες «μικρές τραγωδίες»: «Ο φιλάργυρος Ιππότης», «Μότσαρτ και Σαλιέρι», «Γιορτή στα χρόνια της πανούκλας» και «Δον Ζουάν». Στο Μπόλντινο έγραψε πέντε σύντομα και με σαφήνεια λόγου διηγήματα, για τα οποία «ο ποιητής Μπαρατίνσκι ξεκαρδίζεται και χτυπιέται κάτω από τα γέλια», όπως χαρακτηριστικά γράφει ο Πούσκιν σε γράμμα που έστειλε στον φίλο και εκδότη του, Πλετνιόφ.

Έγραψε περίπου 30 ποιήματα, καθώς και το έμμετρο μυθιστόρημα «Το μικρό σπίτι

στην Κολομνά». Αυτή η εμπνευσμένη και μοναδικά δημιουργική εποχή στη ζωή του λογοτέχνη, ονομάστηκε «το φθινόπωρο του Μπόλντινο». Τρία χρόνια αργότερα, ο Πούσκιν επέστρεψε σκόπιμα στο κτήμα και στο δεύτερο αυτό «φθινόπωρο του Μπόλντινο», από την πένα του γράφτηκαν ο «Μπρούντζινοσ καβαλάρης», «Το παραμύθι για τη νεκρή πριγκίπισσα και τα επτά παλικάρια», «Το παραμύθι για τον ψαρά και το ψάρι» και η νουβέλα «Ντάμα πικά» («Ντάμα μπαστούνι»), ένα σύντομο λογοτεχνικό αριστούργημα.

Μια θλιβερή εποχή...

Το φθινόπωρο ήταν πάντα για τον συγγραφέα η πιο γόνιμη περίοδος. Ο Πούσκιν ήταν ανήσυχος πνεύμα. Έτσι, τα λασπόνερα, οι άσχημες καιρικές συνθήκες της Ρωσίας, η σύντομη διάρκεια της ημέρας και όλα όσα συνήθως δεν μας αρέσουν το φθινόπωρο, για τον ίδιο μετατρέπονται σε ένα φυσικό φράγμα που τον απομονώνει και του επιτρέπει να επικεντρωθεί στο πιο ουσιαστικό: Τη λογοτεχνική δημιουργία.

Στην ξύλινη εξοχική κατοικία – καταφύγιο κανείς δεν ενοχλούσε τον συγγραφέα στο να δημιουργεί: «Φαντάσου: Παντού ολόγυρα η στέπα, γείτονες – ούτε ψυχή. Θέλεις να κάνεις ιππασία; Όσο λαχταρά η ψυχή σου. Στο σπίτι, γράψε όσα σου 'ρχονται στο νου! Δεν θα σε ενοχλήσει κανείς. Θα σου φτιάξω διάφορα, και πεζογραφήματα και ποίηση», έγραψε ο Αλεξάντρ Σεργκέγεβιτς στον εκδότη του.

Από την εποχή ακόμα της εξορίας του στο άλλο οικογενειακό κτήμα, Μιχάϊλοφσκογε, στην περιφέρεια Πσκόφ, για να γράψει ποιήματα που διαπερνιούνται με το πάθος της ελευθερίας, το 1824, ο Πούσκιν κάθε χρόνο προσπαθεί να βρίσκεται στα τέλη του φθινοπώρου στη μοναξιά του. Και όσο χειρότερος είναι ο καιρός έξω από το παράθυρο, τόσο το καλύτερο είναι για τον

συγγραφέα.

... ή χάρμα οφθαλμών;

Στο έβδομο κεφάλαιο του «Γεβγκένι Ονέγκιν» και στο ποίημα «Φθινόπωρο», ο Πούσκιν δίνει μια λεπτομερή περιγραφή του ρωσικού φθινοπώρου: Από την αρχή του Οκτωβρίου, όταν «το άλσος τινάζει τα φύλλα / και πέφτουν τα τελευταία φύλλα απ' τα γυμνά κλαδιά» και μπορούμε να παρατηρήσουμε τον «οργιώδη μαρασμό της φύσης / στο πορφυρό και στο χρυσό ντυμένα τα δάση», μέχρι το Νοέμβριο, όταν «μικρότερη γίνεται η μέρα / Των δασών οι μυστηριώδεις φυλλωσιές / με ένα θλιβερό θόρυβο απογυμνώνονται» και πλησιάζει «η μάλλον βαρετή εποχή...»

Στο ποίημα «Φθινόπωρο», ο Πούσκιν αποκαλεί αυτή την εποχή του έτους «θαμπή και βαρετή», παρ' όλη τη γοητεία των πολύχρωμων φύλλων που «μαγεύουν τα μάτια». Στο ίδιο ποίημα, περιέχεται το κλειδί για την κατανόηση της αληθινής σχέσης του Πούσκιν με το φθινόπωρο. Μετά την ολοκλήρωση της περιγραφής της φύσης, ο ποιητής στρέφεται προς την εσωτερική του κατάσταση. Το φθινόπωρο μας κάνει να ξεχάσουμε τα πάντα και να αφεθούμε στη φαντασία μας: «Και οι σκέψεις στο κεφάλι ανακατεύονται τολμηρά / και η ομοιοκαταληξία εύκολα τρέχει να τις συναντήσει / και τα δάχτυλα αναζητούν την πένα από φτερό, και η πένα το χαρτί».

Εκατερίνα Αλέγιεβα, ειδικά για τη [RBTH](#)